

Sivistyslautakunta

23.09.2026

AIKA 23.09.2026 klo 16:00 - 19:11

PAIKKA Kaupungintalo Monkola, Kaupunginhallituksen huone

## OSALLISTUJAT

|                  |                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| LÄSNÄ            | Ristaniemi Teija<br>Liimatainen Tiina<br>Heinänen Pirkko<br>Himmanen Heidi<br>Jatinen Reetta<br>Kanniainen Ville<br>Koistinen Niklas<br>Mäkitalo Tuomo<br>Niemimaa Juha<br>Nousiainen Katriina<br>Plagens Sonja<br>Vainio Anne-Mari | puheenjohtaja<br>varapuheenjohtaja<br>jäsen §§ 127-139<br>jäsen<br>jäsen<br>jäsen<br>jäsen<br>jäsen<br>jäsen<br>varajäsen<br>jäsen<br>jäsen                                                                                                                                         |
| POISSA           | Meurman Kristian<br>Eskola Mika                                                                                                                                                                                                     | jäsen<br>jäsen                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| MUUT LÄSNÄOLIJAT | Ståhl Petra<br>Luoma Pekka<br>Kahila Katarina<br>Mononen Liisa<br>Lehmus Juha-Pekka<br>Koivumäki Anu<br>Malmi Kimmo<br>Lämsä Jarkko<br>Vireä-Aihio Paula                                                                            | kaupunginjohtaja §§ 125-130<br>kaupunginhallituksen edustaja<br>vanhusneuvoston edustaja §§ 125-138<br>vammaisneuvoston edustaja §§ 125-138<br>sivistysjohtaja, esittelijä<br>varhaiskasvatusjohtaja<br>vs. perusopetusjohtaja<br>hallintopäällikkö §§ 125-132<br>pöytäkirjanpitäjä |

KÄSITELLYT ASIAT §:t 125 - 139

## ALLEKIRJOITUKSET

Teija Ristaniemi  
puheenjohtajaPaula Vireä-Aihio  
pöytäkirjanpitäjäPÖYTÄKIRJAN  
TARKASTUSTuomo Mäkitalo  
pöytäkirjantarkastajaSonja Plagens  
pöytäkirjantarkastaja

NÄHTÄVILLÄOLO  
30.09.2026

Tarkastettu pöytäkirja nähtävillä Lohjan kaupungin verkkosivuilla

---

*Tämä pöytäkirja on tarkastettu ja allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoitettu asiakirja on tallennettu sähköisenä Lohjan kaupungin asianhallintajärjestelmään. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.*

## KÄSITELLYT ASIAT

|                                                                                                        | Sivu |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| § 125 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus                                                         | 4    |
| § 126 Pöytäkirjan tarkastus                                                                            | 5    |
| § 127 Asioiden käsittelyjärjestyksen hyväksyminen                                                      | 6    |
| § 128 Sivistyslautakunnan alaisen toiminnan ajankohtaiset asiat                                        | 7    |
| § 129 Sivistyslautakunnan talousarvion toteutuminen                                                    | 8    |
| § 130 Vuoden 2027 talousarvion ja vuosien 2028-2030 taloussuunnitelman laatiminen / Sivistyslautakunta | 9    |
| § 131 Talousarviovaikuttiset aloitteet / Sivistyslautakunta                                            | 10   |
| § 132 Kasvun ja oppimisen tulosalueen maksut ja taksat 2027                                            | 12   |
| § 133 Perusopetuksen opetussuunnitelman päivitys                                                       | 15   |
| § 134 Sivistystoimialan palveluverkkosuunnitelma 2026–2030                                             | 17   |
| § 135 Karjalohjan asukasalueen sivistyspalveluiden kehittäminen ja palveluverkon jatkovalmistelu       | 21   |
| § 136 Sammatin asukasalueen sivistyspalveluiden kehittäminen ja palveluverkon jatkovalmistelu          | 23   |
| § 137 Valtuustoaloite sivistystoimialan palveluverkkoratkaisujen päätösprosessiin                      | 25   |
| § 138 Valtuustoaloite Välkky-turvatonpan pilotointi koulukiusaamisen ehkäisemiseksi                    | 28   |
| § 139 Otto-oikeuden käyttäminen viranhaltijapäätöksiin                                                 | 32   |

## Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Sivistyslautakunta 23.09.2026 § 125

Hallintosäännön 134 §:n mukaan avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen. Toimielimen kokous on laillinen, jos se on toimielimen tai puheenjohtajan päättämänä kokousaikana (hallintosääntö § 125). Toimielimen kokous on päätösvaltainen, kun läsnä on vähintään puolet toimielimen jäsenistä tai varajäsenistä.

Esittelijä Sivistysjohtaja, kasvu ja oppiminen Lehmus Juha-Pekka

Päätösesitys Sivistyslautakunta toteaa, että kokous on laillinen ja päätösvaltainen.

Päätös Sivistyslautakunta päätti esityksen mukaan.

-----

## Pöytäkirjan tarkastus

Sivistyslautakunta 23.09.2026 § 126

Pöytäkirjan pitämisestä ja tarkastamisesta määrätään hallintosäännön 147 §:ssä. Pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa toimielimen puheenjohtaja. Jos puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä ovat eri mieltä kokouksen kulusta, pöytäkirja laaditaan puheenjohtajan näkemyksen mukaan.

Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä.

Pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Mikäli pöytäkirjan tarkastaja/tarkastajat ovat erimielisiä pöytäkirjaan kirjatusta päätöksestä, tarkastetaan asia toimielimen seuraavassa kokouksessa. Päätös syntyy vasta, kun pöytäkirja on tarkastettu.

Tämä pöytäkirja tulee olla tarkastettu ja allekirjoitettu 28.9.2026 mennessä.

Esittelijä

Sivistysjohtaja, kasvu ja oppiminen Lehmus Juha-Pekka

Päätösesitys

Tämän pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan sivistyslautakunnan jäsenet Tuomo Mäkitalo ja Sonja Plagens.

Päätös

Sivistyslautakunta päätti esityksen mukaan.

-----

## Asioiden käsittelyjärjestyksen hyväksyminen

Sivistyslautakunta 23.09.2026 § 127

Toimielimelle on toimitettu kokouksen esityslista. Hallintosäännön 136 §:n mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimielin toisin päättä.

Hallintosäännön 137 §:n mukaan toimielin voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistöpäätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Esittelijä Sivistysjohtaja, kasvu ja oppiminen Lehmus Juha-Pekka

Käsittely  
Saapuminen Sivistyslautakunnan jäsen Pirkko Heinäinen saapui kokouksen tämän asian käsittelyn aikana klo 16.02.

Esittelijän muutettu päätösesitys

Sivistyslautakunta päättää:

1. poistaa listalta asian "Tehtävänimikkeiden muuttaminen (vakanssit 320454, 330583)" ja

2. käsitellä asian "Valtuustoaloite sivistystoimialan palveluverkkoratkaisujen päätösprosessiin" asian "Sammatin asukasalueen sivistyspalveluiden kehittäminen ja palveluverkon jatkovalmistelu" jälkeen,

3. käsitellä muut asiat ennalta jaetun esityslistan mukaisesti.

Päätösesitys Päätetään käsitellä asiat ennalta jaetun esityslistan mukaisesti.

Päätös Sivistyslautakunta päätti esittelijän muutetun päätösesityksen mukaan.

-----

## Sivistyslautakunnan alaisen toiminnan ajankohtaiset asiat

Sivistyslautakunta 23.09.2026 § 128

Sivistyslautakuntaa halutaan informoida valmistelussa olevista asioista ja hankkeista sekä muista toimialan ajankohtaisasioista.

Lisätiedot Sivistysjohtaja Juha-Pekka Lehmus, juha-pekka.lehmus(at)lohja.fi

Esittelijä Sivistysjohtaja, kasvu ja oppiminen Lehmus Juha-Pekka

Päätösesitys Sivistyslautakunta päättää merkitä asiat tiedoksi.

Päätös Sivistyslautakunta päätti esityksen mukaan.

-----

## Sivistyslautakunnan talousarvion toteutuminen

927/02.02.00/2025

Sivistyslautakunta 23.09.2026 § 129

Toimialat laativat kuukausittain talouskatsauksen, jossa seurataan kunkin toimielimen talousarvion toteumaa. Talouskatsauksen ja säännöllisen seurannan avulla on mahdollista arvioida toteuman kehitystä suhteessa talousarvioon sekä tehdä mahdollisesti tarvittavia korjausliikkeitä talousarviossa pysymiseksi.

Talousarvion toteumaa tammi-elokuussa 2026 on arvioitu seuraavassa 16.9.2026 tilanteen mukaisena. Tasaisen vauhdin taulukolla toteuman tulisi olla 66,7 %.

Sivistyslautakunnan toimintakatteen toteuma ulkoisten erien osalta on 66,4 % eli 45,5 milj. euroa. Toimintatuottojen toteuma on 76,6 % (6,6 milj. euroa) ja toimintakulujen 67,6 % (52,1 milj. euroa). Toimintatuottoja nostaa vuodelta 2025 siirtyneet ja sekä uudet tuet ja avustukset. Toimintakuluissa henkilöstökuluja nostaa kesäkuussa maksetut lomarahat.

Tulosityksiköiden toimintakatteen toteumat tammi-elokuussa 2026:

- Varhaiskasvatus 67,7 % (ilman projekteja 67,6 %)
- Perusopetus 67,2 % (ilman projekteja 66,2 %)
- Sivistyksen yhteiset 58,5 % (ilman projekteja 62,8 %)

Sisäisten erien osalta lautakunnan toimintakatteen toteuma on 63,5 %. Huomioiden sisäiset ja ulkoiset erät, toimintakatteen toteuma on 65,3 %.

Oheismateriaali

- Talousarvion toteuma elokuu 2026

Lisätiedot

Hallintopäällikkö Jarkko Lämsä, jarkko.lamsa(at)lohja.fi

Esittelijä

Sivistysjohtaja, kasvu ja oppiminen Lehmus Juha-Pekka

Päätösesitys

Sivistyslautakunta päättää merkitä talousarvion toteutumisen tiedoksi.

Päätös

Sivistyslautakunta päätti esityksen mukaan.

-----

## **Vuoden 2027 talousarvion ja vuosien 2028-2030 taloussuunnitelman laatiminen / Sivistyslautakunta**

887/02.02.00/2026

Sivistyslautakunta 23.09.2026 § 130

Sivistyslautakunnan alaisessa toiminnassa on valmisteltu vuoden 2027 talousarvioehdotus kaupunginhallituksen hyväksymien laadintaohjeiden mukaisesti. Talousarvioehdotus sisältää toiminnan laajuutta kuvaavat tekijät, talousarvion perustelut, toiminnallisten muutosten kuvauksen, kaupungin strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet sekä suunnittelukauden 2028-2030 kehittämisen.

Talousarvioehdotuksen talousosa sisältää voimassa olevien vakanssien henkilöstökustannukset sekä ulkoiset toimintatuotot ja muut ulkoiset toimintakulut, joissa on otettu huomioon kustannuskehitys. Toiminnalliset tavoitteet on esitetty hyväksytyn kaupunkistrategian painopistealueiden mukaisena.

Lisätiedot

Hallintopäällikkö Jarkko Lämsä, jarkko.lamsa(at)lohja.fi

Liite

- Kasvun ja oppimisen tulosalueen talousarvioehdotus 2027

Esittelijä

Sivistysjohtaja Lehmus Juha-Pekka

Päätösesitys

Sivistyslautakunta hyväksyy kasvun ja oppimisen tulosalueen talousarvioehdotuksen 2027 omalta osaltaan edelleen kaupunginhallituksen ja valtuuston käsiteltäväksi.

Käsittely

Sivistyslautakunta korjasi kokouksessa liitteessä havaitut asiavirheet. Korjattu liite hyväksyttiin yksimielisesti päätöksenteon perusteeksi ja liitetään pöytäkirjaan.

Poistuminen

Kaupunginjohtaja Petra Ståhl poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 17.55.

Tauko

Kokouksessa pidettiin tauko tämän asian käsittelyn aikana klo 17.55-18.06.

Päätös

Sivistyslautakunta päätti esityksen mukaan.

Tiedoksi

Kaupunginhallituksen esityslistalle

-----

## Talousarviovaikutteiset aloitteet / Sivistyslautakunta

234/00.01.02.00/2026

Sivistyslautakunta 23.09.2026 § 131

Aloitteiden käsittelyohjeiden mukaisesti talousarvioon vaikuttavat, vireillä olevat aloitteet tulee käsitellä samanaikaisesti talousarvioehdotuksen kanssa.

Sivistyslautakunnan alaisessa toiminnassa valmistelussa olevat talousarviovaikutteiset aloitteet on koottu valtuustoaloitteiden ja kunnan jäsenten aloitteiden asiakirjoiksi. Asiakirjaan on merkitty aloitteen johdosta mahdollisesti tehty toimenpiteet tai tehtävät toimenpiteet sekä tieto siitä onko aloite huomioitu talousarvioehdotuksessa.

Sivistyslautakunnan toimialalla on vireillä seuraavat talousarviovaikutteiset aloitteet:

### Valtuustoaloitteet:

- |         |                                                                                                    |
|---------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 33/2025 | Välkky-turvatoiminnan pilotointi koulukiusaamisen ehkäisemiseksi                                   |
| 34/2025 | Valtuustoaloite Mäntynummen yhtenäiskoulusuunnitelman muuttaminen pelkäksi Mäntynummen yläkouluksi |
| 35/2025 | Valtuustoaloite Pullin luontokoulusta                                                              |
| 9/2026  | Valtuustoaloite sivistystoimialan palveluverkkoratkaisujen päätösprosessiin                        |

### Kuntalais- ja muut aloitteet:

- |         |                                                                                                                                                                 |
|---------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 24/2024 | Karjalohjan aluetoimikunnan aloite: Oppilaaksiottokriteerit on pehmennettävä ja koulumatkan korvattavuusperiaatteet uusittava                                   |
| 12/2026 | Kuntalaisaloite: Lohjan palveluverkkoa koskevat selvitykset on tehtävä huolellisesti ja läpinäkyvästi. Säästöjä ei tule hakea lasten ja nuorten kustannuksella. |
| 17/2026 | Kuntalaisaloite: Lehmijärven koulu on säilytettävä osana Lohjan palveluverkkoa                                                                                  |

Lisätiedot Sivistystoimen asiantuntija Paula Vireä-Aihio, paula.virea-aiho(at)lohja.fi

Oheismateriaali -Valtuustoaloitteet  
-Kuntalais- ja muut aloitteet

Esittelijä Sivistysjohtaja, kasvu ja oppiminen Lehmus Juha-Pekka

Päätösesitys

Sivistyslautakunta toteaa että,

1. seuraaviin aloitteiden edellyttämiin toimenpiteisiin ei ole varattu määrärahaa vuoden 2027 talousarvioehdotuksessa ja

Sivistyslautakunta

§ 131

23.09.2026

2. päättää esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että seuraavat aloitteet ovat edelleen valmisteltavana:

Valtuustoaloitteet:

33/2025 Välkky-turvaton­pan pilotointi koulukiusaamisen ehkäisemiseksi

34/2025 Valtuustoaloite Mäntynummen yhtenäiskoulusuunnitelman muuttaminen pelkäksi Mäntynummen yläkouluksi

35/2025 Valtuustoaloite Pullin luontokoulusta

9/2026 Valtuustoaloite sivistystoimialan palveluverkkoratkaisujen päätösprosessiin

Kuntalais- ja muut aloitteet:

24/2024 Karjalohjan aluetoimikunnan aloite: Oppilaaksiottokriteerit on pehmennettävä ja koulumatkan korvattavuusperiaatteet uusittava

12/2026 Kuntalaisaloite: Lohjan palveluverkkoa koskevat selvitykset on tehtävä huolellisesti ja läpinäkyvästi. Säästöjä ei tule hakea lasten ja nuorten kustannuksella.

17/2026 Kuntalaisaloite: Lehmijärven koulu on säilytettävä osana Lohjan palveluverkkoa

Käsittely

Tekninen korjaus

Teknisenä korjauksena päätösesityksen 1. kohtaan "vuoden 2026 talousarvioehdotuksessa", muutetaan muotoon "vuoden 2027 talousarvioehdotuksessa".

Päätös

Sivistyslautakunta päätti esityksen mukaan.

Tiedoksi

Kaupunginhallituksen esityslistalle

-----

## Kasvun ja oppimisen tulosalueen maksut ja taksat 2027

35/02.05.00/2026

Sivistyslautakunta 23.09.2026 § 132

Lohjan kaupungin hallintosäännön 27.1 § 1 mom. 7-kohdan perusteella toimitelmin päättää toimialallaan toimitelimen toimintaa koskevat taksat, maksut ja korvaukset kaupunginhallituksen määräämien perusteiden ja tarkistusohjeiden pohjalta huomioiden erityislainsäädäntöjen määräykset.

Kasvun ja oppimisen tulosalueen maksuja ja taksoja ovat:

- Varhaiskasvatuksesta perittävät maksut
- Koulu- ja päiväkotitiloista perittävät vuokrat, Lukion auditoriosta ja juhlasalista perittävät vuokrat, muut opetustoimen maksut sekä Lukion aikuislinjan aineopiskelijamaksut
- Toimintakeskus Harjulan ja nuorisotilojen maksut ja taksat
- Nuorisotyöpaja Tuuman maksut
- Rausjärven leirikeskuksen vuokrat

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 15.6.2026 § 214 hyväksynyt vuoden 2027 talousarvion ja vuosien 2028-2030 taloussuunnitelman laatimisohteet. Kaupungin taloudelle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi lautakunnat oikeutetaan hallintosäännön 27.1 § 1 mom. 7-kohdan nojalla tarkistamaan vuonna 2027 perittäviä maksuja, myyntihintoja ja korvauksia 5 %:lla, jos hintoja on tarkistettu vuodelle 2026 ja enintään 10 %:lla, jos hintoja on tarkistettu viimeksi vuodelle 2025. Suuremmat korotukset on saatettava kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi samoin kuin käyttöön otettavat uudet maksut.

Liitteenä on yhdistelmä ehdotukseksi kasvun ja oppimisen tulosalueen maksuiksi ja taksoiksi vuodelle 2027. Nuorisotyön maksuja on uudistettu nuorisotyöpajan ja Rausjärven leirikeskuksen osalta, muiden palveluiden osalta ei ole tehty merkittäviä muutoksia. Nuorisotyön esittämät hinnankorotukset (enimmillään 9,8 %) voimassa oleviin maksuihin ovat lautakunnan päätettävissä, koska vuodelle 2026 hintoja ei korotettu. Uudet maksut ja taksat on vietävä kaupunginhallituksen käsittelyyn.

**Kaupunginhallituksen päätösvaltaan kuuluvia uusia maksuja ja taksoja ovat:**

| Toimintakeskus Harjulan vuokrattavat tilat | alv 0 % | alv 25,5% |
|--------------------------------------------|---------|-----------|
| 3 tuntia                                   | 11,95   | 15,00     |

| Vuokrattavat välineet           | alv 0 % | alv 25,5% |
|---------------------------------|---------|-----------|
| Discovalot, mini                | 11,95   | 15,00     |
| Savukone (discovalojen lisäksi) | 9,56    | 12,00     |
| Dataprojektori ja valkokangas   | 15,94   | 20,00     |
| Striimaus                       |         |           |
| 1 kamera 0-3h                   | 286,85  | 360,00    |

|                  |        |        |
|------------------|--------|--------|
| 2-4 kameraa 0-3h | 438,25 | 550,00 |
| Lisätunti        | 59,76  | 75,00  |

| Nuorisotyöpaja                                                       | alv 0 % | alv 25,5 % |
|----------------------------------------------------------------------|---------|------------|
| Tavaroiden kuljetuspalvelu                                           | 15,14   | 19,00      |
| Kilometrit/km                                                        | 0,80    | 1,00       |
| Päätoiminen työntekijä per kuljetus                                  | 18,33   | 23,00      |
| Apuri per kuljetus                                                   | 12,75   | 16,00      |
| Muuttolaatikat vrk/kpl                                               |         |            |
| Lohjan kaupungin yksiköt ja työntekijät                              | 0,12    | 0,15       |
| Yksityiset ja muut                                                   | 0,20    | 0,25       |
| Peräkärryn vuokraus 0-3h Tuumasta ostettujen tavaroiden kuljetukseen | 7,17    | 9,00       |
| Työtuntiveloitus per alkava tunti                                    | 18,33   | 23,00      |

| Rausjärven leirikeskus                   | alv 0 % | alv 25,5% |
|------------------------------------------|---------|-----------|
| Lohjalaiset yhdistykset ja yritykset vrk |         |           |
| su-to kesä-heinäkuu                      | 111,55  | 140,00    |
| pe-la kesä-heinäkuu                      | 119,52  | 150,00    |
| su-to muut ajat                          | 79,68   | 100,00    |
| pe-la muut ajat                          | 95,62   | 120,00    |
| Muut vuokraajat vrk                      |         |           |
| su-to kesä-heinäkuu                      | 215,14  | 270,00    |
| pe-la kesä-heinäkuu                      | 239,04  | 300,00    |
| su-to muut ajat                          | 183,27  | 230,00    |
| pe-la muut ajat                          | 199,20  | 250,00    |

Lisätiedot

Hallintopäällikkö Jarkko Lämsä, jarkko.lamsa(at)lohja.fi

Liite

Kasvu ja oppimisen tulosalueen maksut ja taksat 2027

Esittelijä

Sivistysjohtaja, kasvu ja oppiminen Lehmus Juha-Pekka

Päätösesitys

Sivistyslautakunta päättää

1. hyväksyä omalta osaltaan kasvun ja oppimisen tulosalueen maksut ja taksat vuodelle 2027 liitteen mukaisesti ja
2. esittää kaupunginhallitukselle, että se hyväksyy maksut ja taksat siltä osin, kun korotus kuuluu kaupunginhallituksen päätettäväksi.

Päätös

Sivistyslautakunta päätti esityksen mukaan.

Poistuminen

Hallintopäällikkö Jarkko Lämsä poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 18.20.

Sivistyslautakunta

§ 132

23.09.2026

Tiedoksi

Kaupunginhallituksen esityslistalle

-----

## Perusopetuksen opetussuunnitelman päivitys

991/12.00.02/2025

Sivistyslautakunta 23.09.2026 § 133

Opetushallitus on 11.9. päättänyt muutoksista perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2024 seuraaviin lukuihin:

Luku 5.4.1 Toiminta-alueittain järjestettävä opetus

Luku 7.4.2 Oppilaskohtaisen tuen toteuttamista koskeva suunnitelma

Luku 7.4.3 Tukea koskeva päätös

Luku 7.6 Poikkeava voimaantulo ja siirtymäaika

Opetuksen järjestäjä ei voi jättää noudattamatta tätä määräystä tai poiketa siitä.

Opetushallituksen määraamat perustemuutokset on käyty läpi, eivätkä ne aiheuta päivitystarvetta Lohjan perusopetuksen opetussuunnitelman paikallisissa Lohjalla-osuuksissa.

Muutosmääräyksen tarkastelun yhteydessä lukujen 7.4.2 ja 7.4.3 paikallisia Lohjalla-osuuksia päivitettiin. Jatkossa oppilaskohtaisen tuen tarvetta ei tarvitse arvioida ja suunnitella uudelleen oppilaan vaihtaessa koulua Lohjan sisällä. Lohjalla tehty oppilaskohtaisen tuen päätös on voimassa kaikissa Lohjan kouluissa, vaikka oppilas vaihtaisi koulua.

Ruotsinkielinen perusopetuksen opetussuunnitelma päivitetään muutoksien hyväksymisen jälkeen.

Lisätiedot vs. perusopetusjohtaja Kimmo Malmi, kimmo.malmi(at)lohja.fi

Oheismateriaali

- Muutosmääräys perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 muuttaminen
- Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014 muutos
- Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 muutosmuutosmerkinnat
- Andningsforeskrift andring av grunderna for laroplanen for den grundleggande utbildningen 2014
- Ändring av Grunderna for läroplanen for den grundläggande utbildningen 2014
- Ändring av grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen ändringar markerade 2014

Liite - Lohjan perusopetuksen opetussuunnitelman päivitetyt osat lukuun 7

Esittelijä Sivistysjohtaja, kasvu ja oppiminen Lehmus Juha-Pekka

Päätösesitys Sivistyslautakunta päättää

Sivistyslautakunta

§ 133

23.09.2026

1. hyväksyä Lohjan perusopetuksen opetussuunnitelmaan tehdyt Opetushallituksen määräysten mukaiset muutokset.
2. hyväksyä Lohjan perusopetuksen opetussuunnitelman päivitykset.

Päätös

Sivistyslautakunta päätti esityksen mukaan.

Tiedoksi

perusopetuksen rehtorit  
Malmi Kimmo  
Hairo Taija  
Pihlajamäki Johanna

-----

Sivistyslautakunta  
Sivistyslautakunta

§ 86  
§ 134

09.06.2026  
23.09.2026

## Sivistystoimialan palveluverkkosuunnitelma 2026–2030

82/12.00.01/2026

Sivistyslautakunta 09.06.2026 § 86

### Sivistystoimialan palveluverkkosuunnitelma 2026–2030

Sivistystoimiala on valmistellut toimialan palveluiden järjestämistä koskevan palveluverkkosuunnitelman linjaamaan sivistyspalveluiden tuottamista Lohjan kaupungissa tulevien vuosien aikana. Suunnitelman tarkoituksena on ohjata tulevien vuosien suunnittelua sekä päätösten valmistelua. (Liite)

Palveluverkkosuunnitelman valmistelua varten kaupungin organisaatioon on vuonna 2023 perustettu palveluverkkotyöryhmä. Työryhmässä ovat olleet mukana kaikkien sivistyspalveluiden edustajat, tilakeskus, kaavoitus, toimialan hallinto sekä konsernihallinto.

Palveluverkkosuunnitelma on analyysi ja suunnitelma palveluiden sijoittumisesta, määrästä ja toimivuudesta. Siinä tarkastellaan:

- missä alueilla järjestettävät palvelut sijaitsevat
- kuinka hyvin ne vastaavat väestön määrää, ikärakennetta ja tarpeita,
- millaisia kustannuksia järjestettävät palvelut tuottavat sekä
- miten saavutettavuus, laatu ja yhdenvertaisuus toteutuvat nyt ja tulevaisuudessa.

Sivistystoimiala on aikaisemmin tuottanut Lohjan kaupungin sivistyspalveluiden nykytilaa koskevan palveluselvityksen, joka on julkaistu elokuussa 2025. Selvityksessä on kuvattu toimialan järjestämät palvelut, palveluiden järjestämistä koskevat lakisääteiset vastuut ja velvollisuudet sekä palveluiden tuottamat kustannukset ja kehittämistarpeet.

Nyt valmisteltu palveluverkkoa koskeva suunnitelma on jatkoa syksyllä 2025 julkaistulle selvitykselle. Valmistelun lähtökohtana on ollut tarkastella asukasalueiden tulevaa palvelutarvetta, alueen väestön kehitystä sekä tilatarpeita yhtenä kokonaisuutena ja vahvasti asukasalueen lähtökodista.

Suunnitelmaan on kirjattu jokaiselle asukasalueelle kohdistuvia muutosesityksiä. Niiden tavoitteina on kaupungin strategian mukaisesti vahvistaa asukasalueilla olevia lähipalveluita, kehittää alueiden palveluita ennakoivasti ja asiakaslähtöisesti, tehostaa asukasalueiden tilankäyttöä lapsimäärän vähentyessä ja huomioida kunkin asukasalueen ominaispiirteet.

Palveluverkkoa koskevien muutosten valmistelua varten on jokaiselle asukasalueelle laadittu päätöksenteon valmistelua ohjaavat tavoitteet. (Liite)

Muutosten valmistelu tulee toteuttaa hallintolain mukaisesti ja

Sivistyslautakunta  
Sivistyslautakunta§ 86  
§ 13409.06.2026  
23.09.2026

asukasalueiden palveluiden järjestäminen sekä mahdolliset muutokset valmistellaan palveluverkkotyötä varten laaditun suunnitelman mukaisesti. (Liite)

Palveluverkkosuunnitelmaan kirjattujen muutosesitysten valmistelu toteutetaan aluekohtaisesti vuosien 2026 ja 2027 aikana. Asukasaluekohtainen aikataulu on tämän pykälän liitteenä. (Liite)

Lisätiedot

Sivistysjohtaja Juha-Pekka Lehmus, juha-pekka.lehmus(at)lohja.fi  
Varhaiskasvatusjohtaja Anu Koivumäki, anu.koivumaki(at)lohja.fi

Oheismateriaali

- Yhteenveto kannanotoista palveluverkkosuunnitelmaan 2026

1. Nummen ja Pusulan aluetoimikuntien kannanotto Lohjan kaupungin palveluverkkosuunnitelmaan v.2026
2. Ristin koulun vanhempainyhdistyksen kirjelmä sivistyslautakunnan puheenjohtajalle ja jäsenille 21.2.2026
3. Vanhempainyhdistys Viidakkorummun kannanotto Lohjan kaupungin palveluverkkoselvitykseen, (2026 03 01 Kannanotto Vanhempainyhdistys Viidakkorumpu ry)
4. Palaute palveluverkkosuunnitelmasta
5. Palaute palveluverkkosuunnitelmasta, Kuutti Kristiina
6. Palaute palveluverkkosuunnitelmasta, Luume-Lehtinen Maija
7. Palaute palveluverkkosuunnitelmasta, Tahvonon Kati
8. Palaute palveluverkkosuunnitelmasta, Mannerheimin Lastensuojeluliiton Sammatin yhdistys ry
9. Palaute palveluverkkosuunnitelmasta, Turkulainen Sini
10. Palaute palveluverkkosuunnitelmasta, Ristin koulun vanhempainyhdistys
11. Palaute palveluverkkosuunnitelmasta, Lehti Taina
12. Palaute palveluverkkosuunnitelmasta, Sairanen Anne
13. Palaute palveluverkkosuunnitelmasta, Tuomi Suvi
14. Palaute palveluverkkosuunnitelmasta, Johansson Tuomas
15. Palaute palveluverkkosuunnitelmasta, Koisjärven seudun kylätoimintayhdistys ry
16. Palaute palveluverkkosuunnitelmasta, Kujala Timo
17. Palaute palveluverkkosuunnitelmasta, Sammatin aluetoimikunta, (SAT liite kannanottoon Sivistyspalveluiden muutosesitykset Sammatin kiinteistöt 2026\_03\_11)
18. Palaute palveluverkkosuunnitelmasta, nuorisotila Katulamppu
19. Lohjan koulujen vanhemmat LOKOVA ry:n kannanotto Lohjan kaupungin palveluverkkosuunnitelmaan 2026
20. Palaute palveluverkkosuunnitelmasta, Karjalohjan alueen nuorisotyöntekijät
21. Palaute palveluverkkosuunnitelmasta, Siruset ry
22. Palaute palveluverkkosuunnitelmasta, Johanna Jarva ja Kosti Kiviniemi
23. Palaute palveluverkkosuunnitelmasta, Karstu-Karkaliseura ry
24. Palaute palveluverkkosuunnitelmasta, Karjalohja-Sammatin 4H-yhdistys
25. Palaute palveluverkkosuunnitelmasta, Ali-Alha Tiina
26. Palaute palveluverkkosuunnitelmasta, Karjalohjan koulun vanhempainyhdistys Lortti ry

Sivistyslautakunta  
Sivistyslautakunta

§ 86  
§ 134

09.06.2026  
23.09.2026

- 27. Kuntalaisyhteydenotto palveluverkkosuunnitelmasta Suomen Unicefille
- 28. Hem och skola vid Virkby skola kannanotto koulumuutoksista
- 29. Palaute palveluverkkosuunnitelmasta, Karjalohjan aluetoimikunta
- 30. Palaute palveluverkkosuunnitelmasta, Haapala Wilhelmiina
- 31. Palaute palveluverkkosuunnitelmasta, Sammattiseura ry
- 32. Palaute palveluverkkosuunnitelmasta, Hassinen Eila
- 33. Palaute palveluverkkosuunnitelmasta, Hem och Skola vid Virkby Gymnasium och Källhagen r.f.
- 34. Palaute palveluverkkosuunnitelmasta, Solbrinkens Hem och Skola rf.
- 35. Palaute palveluverkkosuunnitelmasta, Ioan Colbeanu
- 36. Kannanotto palveluverkkosuunnitelmasta, Hem och Skola Vid Virkby Gymnasium och Källhagen r.f.

Liite

- Sivistystoimialan palveluverkkosuunnitelma 2026
- Asukasaluekohtaiset tavoitteet päätösten valmistelua varten
- Osallisuussuunnitelma
- Palveluverkon valmistelua koskeva aikataulu
- Sivistyslautakunnan ruotsinkielisen jaoston lausunto palveluverkkosuunnitelmasta
- Sivistyslautakunnan suomenkielisen jaoston lausunto palveluverkkosuunnitelmasta

Esittelijä

Sivistysjohtaja, kasvu ja oppiminen Lehmus Juha-Pekka

Päätösesitys

Sivistyslautakunnalle tuodaan tiedoksi toimialan palveluiden järjestämistä koskeva palveluverkkosuunnitelma vuosille 2026-2030.

Sivistyslautakunta hyväksyy,

1. muutosten valmistelua koskevat aluekohtaiset tavoitteet,
2. ennakkovaikutusten arviointia koskevan osallisuussuunnitelman ja
3. valmistelun aikataulun vuosille 2026 ja 2027.

Käsittely

Saapuminen

Sivistyslautakunnan jäsen Eskola Mika saapui kokoukseen klo 16.10 tämän asian käsittelyn aikana.

Esittelijän muutettu päätösesitys

Sivistyslautakunnalle tuodaan tiedoksi toimialan palveluiden järjestämistä koskeva palveluverkkosuunnitelma vuosille 2026-2030.

Sivistyslautakunta hyväksyy,

1. muutosten valmistelua koskevat aluekohtaiset tavoitteet,
2. ennakkovaikutusten arviointia koskevan osallisuussuunnitelman,
3. valmistelun aikataulun vuosille 2026 ja 2027 ja
4. tarkistaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa.

Päätös

Sivistyslautakunta päätti muutetun päätösesityksen mukaan.

Sivistyslautakunta  
Sivistyslautakunta

§ 86  
§ 134

09.06.2026  
23.09.2026

Tiedoksi

Kaupunginhallituksen esityslistalle  
Saarniniemi Liisa

Sivistyslautakunta 23.09.2026 § 134

Sivistystoimiala on syksyn 2026 aikana toteuttanut lautakuntien päätöksen mukaista suunnitelmaa asukasalueiden kuulemisesta ja kuntalaisten osallistamisesta. Asukasalueiden kuulemiset saadaan toteutettua kesään 2027 mennessä.

Sivistyslautakunta ja kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunta käsittelevät asukasalueita koskevat mahdolliset muutosesitykset alustavasti jokaisen alueen osalta erikseen, kun asukasalueen kuuleminen on toteutettu. Kaikkien asukasalueiden kuulemisen jälkeen lautakunnille valmistellaan yhteenveto mahdollisista muutoksista asukaslaueiden palveluiden järjestämiseen. Lautakunnat käsittelevät asukasalueita koskevat yhteenvedot tavoiteaikataulun mukaisesti kesäkuussa 2027.

Sivistystoimialan hallinnon valmistelevan suunnitelman mukaan sivistyspalveluiden järjestämistä ja toimialan palveluverkkoja koskevat muutokset käsiteltäisiin vuoden 2028 talousarvion yhteydessä toimialan lautakuntien, kaupunginhallituksen sekä kaupunginvaltuuston osalta.

Lisätiedot

Sivistysjohtaja Juha-Pekka Lehmus, juha-pekka.lehmus(at)lohja.fi  
Varhaiskasvatusjohtaja Anu Koivumäki, anu.koivumaki(at)lohja.fi

Esittelijä

Sivistysjohtaja, kasvu ja oppiminen Lehmus Juha-Pekka

Päätösesitys

Sivistyslautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle, että sivistyslautakunnan vastuulla olevia palveluita ja palveluverkkoja koskevat muutokset käsitellään vuoden 2028 talousarvion yhteydessä syksyllä 2027.

Päätös

Sivistyslautakunta päätti esityksen mukaan.

Tiedoksi

Kaupunginhallituksen esityslistalle

## Karjalohjan asukasalueen sivistyspalveluiden kehittäminen ja palveluverkon jatkovalmistelu

82/12.00.01/2026

Sivistyslautakunta 23.09.2026 § 135

Sivistystoimiala on toteuttanut elokuussa 2026 Karjalohjan asukasalueen palveluiden sekä käytössä olevien tilojen tarkastelun ja kuntalaisten osallistamisen lautakunnan 9.6.2026 tekemän päätöksen mukaisesti.

Karjalohjan asukasalueelle hyväksytyt tavoitteet ovat seuraavat:

1. Vahvistamme kaupunkistrategian mukaisesti Karjalohjan asukasalueella olevia lähipalveluita sekä sivistyspalveluiden yhteisiä toimintamalleja sekä arjen yhteisiä käytänteitä.
2. Tulevaisuudessa kehitämme Karjalohjan asukasalueen palveluita ennakoivasti ja asiakaslähtöisesti ja vahvistamme oppimisen ja hyvinvoinnin palveluita.
3. Karjalohjan asukasalueen sivistyspalveluiden tilankäyttöä tulee jatkossa tehostaa. Alueen lapsimäärän vähentyessä tulee löytää toimenpiteitä alueen tilakustannusten vähentämiseksi.
4. Karjalohjan asukasalueen yläkouluikäisten opetus tulee siirtää Nummen yhtenäiskouluun.

Karjalohjan asukasalueella pidettiin kuntalaisille suunnattu asukasilta 18.8.2026. Alueen asukkaiden mielipiteitä esitettyihin muutoksiin on kartoitettu asukasillan aikana, Howspace-alustalla sekä webropol-kyselyllä. Karjalohjalla on pidetty hallintolain mukainen kuulemistilaisuus 8.9.2026.

Karjalohjan alueen asukkaille suunnatun osallistamisen aikana kerätty palaute on kaikilta osin taltioitu ja kuntalaisten palautteet on koottu tämän asian oheismateriaaliksi.

Lisätiedot

Sivistysjohtaja Juha–Pekka Lehmus, juha-pekka.lehmus(at)lohja.fi

Oheismateriaali

- KL Päätösten vaikutusten ennakkoarviointi V2
- KL sähköpostipalautteiden yhteenveto 15.9.2026
- KL Howspace-koonti 15.9.2026
- KL Webropol-kooste 17.9.2026
- Hallintolain mukainen kuntalaisten kuulemistilaisuus Karjalohja 8.9.2026
- Liite pöytäkirjaan Virallinen kuuleminen, Karjalohja 8.9.2026
- Liite pöytäkirjaan Kuuleminen Karjalohja 8.9.2026 osallistujalista
- Karjalohjan koulu, oppilaiden näkemyksiä 18.8.2026

Esittelijä

Sivistysjohtaja, kasvu ja oppiminen Lehmus Juha-Pekka

Sivistyslautakunta

§ 135

23.09.2026

Päätösesitys

Sivistyslautakunta päättää, että

1. Karjalohjan asukasalueella olevia lähipalveluita sekä sivistyspalveluiden yhteisiä toimintamalleja ja arjen yhteisiä käytänteitä vahvistetaan.
2. Karjalohjan asukasalueen palveluita kehitetään ennakoivasti ja asiakaslähtöisesti ja oppimisen ja hyvinvoinnin palveluita vahvistetaan.
3. Karjalohjan asukasalueen sivistyspalveluiden tilankäyttöä tulee jatkossa tehostaa. Koulun sekä päiväkodin tulee valmistella tilojen käytön tehostamista koskevat toimenpiteet lukuvuodelle 2027 – 2028.
4. Karjalohjan asukasalueen yläkouluikäisten oppilaiden opetuksen järjestäminen Nummen yhtenäiskoulussa valmistelua jatketaan.

Käsittely

Todetaan, että esityslistan julkaisemisen jälkeen Sivistyslautakunnan jäsenille ja varajäsenille on toimitettu sähköpostitse oheismateriaalia Karjalohjan koulu, oppilaiden näkemyksiä 18.8.2026.

Päätös

Sivistyslautakunta päätti esityksen mukaan.

Tiedoksi

kehittämispäällikkö Saarniniemi  
varhaiskasvatusjohtaja Koivumäki  
vs. perusopetusjohtaja Malmi

-----

## **Sammatin asukasalueen sivistyspalveluiden kehittäminen ja palveluverkon jatkovalmistelu**

82/12.00.01/2026

Sivistyslautakunta 23.09.2026 § 136

Sivistystoimiala on toteuttanut elokuussa 2026 Sammatin asukasalueen palveluiden sekä käytössä olevien tilojen tarkastelun ja kuntalaisten osallistamisen lautakunnan 9.6.2026 tekemän päätöksen mukaisesti.

Sammatin asukasalueelle hyväksytyt tavoitteet ovat seuraavat:

1. Vahvistamme kaupunkistrategian mukaisesti Sammatin asukasalueella olevia lähipalveluita sekä sivistyspalveluiden yhteisiä toimintamalleja sekä arjen yhteisiä käytänteitä.
2. Tulevaisuudessa kehitämme Sammatin asukasalueen palveluita ennakoivasti ja asiakaslähtöisesti ja vahvistamme oppimisen ja hyvinvoinnin palveluita.
3. Sammatin asukasalueen sivistyspalveluiden tilankäyttöä tulee jatkossa tehostaa. Alueen lapsimäärän vähentyessä tulee löytää toimenpiteitä alueen tilakustannusten vähentämiseksi.
4. Sammatin asukasalueen yläkouluikäisten opetus tulee siirtää Nummen yhtenäiskouluun.

Sammatin asukasalueella pidettiin kuntalaisille suunnattu asukasilta 20.8.2026. Alueen asukkaiden mielipiteitä esitettyihin muutoksiin on kartoitettu asukasillan aikana, Howspace-alustalla sekä webropol-kyselyllä. Sammatissa on pidetty hallintolain mukainen kuulemistilaisuus 10.9.2026.

Sammatin alueen asukkaille suunnatun osallistamisen aikana kerätty palaute on kaikilta osin taltioitu ja kuntalaisten palautteet on koottu tämän asian oheismateriaaliksi.

Lisätiedot

Sivistysjohtaja Juha-Pekka Lehmus, juha-pekka.lehmus(at)lohja.fi

Oheismateriaali

- SA Päätösten vaikutusten ennakkoarvointi V2
- SA sähköpostipalautteiden yhteenveto 15.9.2026
- SA Howspace-koonti 15.9.2026
- SA Webropol-kooste 17.9.2026
- Hallintolain mukainen kuntalaisten kuulemistilaisuus Sammatti 10.9.2026
- Liite kuulemispöytäkirjaan Piekka Tuija
- Liite kuulemispöytäkirjaan Viidakkorumpu
- Liite pöytäkirjaan Virallinen kuuleminen, Sammatti 10.9.2026
- Liite pöytäkirjaan Kuuleminen Sammatti 10.9.2026 osallistujalista
- Sammatin koulu, oppilaiden näkemykset 20.8.2026

Esittelijä

Sivistysjohtaja, kasvu ja oppiminen Lehmus Juha-Pekka

Sivistyslautakunta

§ 136

23.09.2026

Päätösesitys

Sivistyslautakunta päättää, että

1. Sammatin asukasalueella olevia lähipalveluita sekä sivistyspalveluiden yhteisiä toimintamalleja sekä arjen yhteisiä käytänteitä vahvistetaan.
2. Sammatin asukasalueen palveluita kehitetään ennakoivasti ja asiakaslähtöisesti ja oppimisen ja hyvinvoinnin palveluita vahvistetaan.
3. Sammatin asukasalueen yläkouluikäisten oppilaiden opetuksen järjestäminen Nummen yhtenäiskoulussa valmistelua jatketaan.

Käsittely

Todetaan, että esityslistan julkaisemisen jälkeen Sivistyslautakunnan jäsenille ja varajäsenille on toimitettu sähköpostitse oheismateriaalia Sammatin koulu, oppilaiden näkemykset 20.8.2026 ja SA Webropol-kooste 17.9.2026.

Päätös

Sivistyslautakunta päätti esityksen mukaan.

Tiedoksi

kehittämispäällikkö Saarniniemi  
varhaiskasvatusjohtaja Koivumäki  
vs. perusopetusjohtaja Malmi

-----

Kaupunginvaltuusto  
Sivistyslautakunta

§ 68  
§ 137

15.06.2026  
23.09.2026

## Valtuustoaloite sivistystoimialan palveluverkkoratkaisujen päätösprosessiin

1025/00.01.02.01/2026

Kaupunginvaltuusto 15.06.2026 § 68

Sosiaalidemokraattien valtuustoryhmän valtuutettu Taina Lackman jätti seuraavan aloitteen, jonka lisäksi olivat allekirjoittaneet valtuutetut Laura Skaffari, Marsa Valtonen, Anette Kotiranta, Hannele Maittila, Heikki Linnavirta, Stina-Maarit Elo, Teija Ristaniemi, Jan Tallqvist, Anna Mustalahti, Teemu Harjura, Pirjo-Leena Forsström, Satu Nybäck ja Birgit Aittakumpu sekä varavaltuutetut Sari Tuomivuo ja Lena Tallqvist:

” Kaupunginhallitus merkitsi tänään tiedoksi, että palveluverkkosuunnitelmaa aiotaan viedä eteenpäin siten, että valmistelu ja lautakuntakäsittely toteutetaan asukasaluekohtaisesti vuosien 2026 ja 2027 aikana siten, että Karjalohjan ja Sammatin alueen muutosesitysten valmistelu toteutetaan elokuussa 2026 ja päätökset alueen palveluista tehdään syyskuussa 2026, kun taas Raution ja keskustan alueiden valmistelu toteutetaan toukokuussa 2027 ja päätökset tehdään vasta kesäkuussa 2027, eli lähes vuosi sen jälkeen, kuin ensimmäisen alueen palveluista on jo päätetty.

Alueiden tasapuolisen kohtelun turvaamiseksi päätökset tulisi tehdä samassa kokouksessa, jolloin Lohjan kaupungin sivistyspalveluiden palveluverkkoa tarkastellaan kokonaisuutena.

Valtuustoaloitteena esitetään, että valmistelu tehdään alueittain kunkin alueen asukkaita kuunnellen, mutta lopulliset päätökset palveluverkosta tehdään yhdessä kokouksessa, jolloin päätökset muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden”

Lisätiedot

Hallintojohtaja Sanna Lundström, sanna.lundstrom(at)lohja.fi

Päätösesitys

Valtuusto päättää

1. merkitä aloitteen saapuneeksi
2. lähettää aloitteen kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Päätös

Valtuusto päätti esityksen mukaan.

Tiedoksi

johdon assistentti Perheentupa  
merkitään aloiteluetteloon

-----

Sivistyslautakunta 23.09.2026 § 137

Kaupunginvaltuusto  
Sivistyslautakunta§ 68  
§ 13715.06.2026  
23.09.2026

Sivistystoimiala on aloittanut syksyn 2026 aikana lautakuntien päätösten mukaisesti asukasaluekohtaisen valmistelun ja kuntalaisten osallistamisen. Asukasalueiden kuulemiset toteutetaan vaiheittain siten, että kaikkien asukasalueiden kuuleminen valmistuu kesään 2027 mennessä.

Asukasaluekohtainen valmistelu mahdollistaa kunkin alueen erityispiirteiden, palvelutarpeiden, väestökehityksen sekä asukkaiden näkemyksien huomioon ottamisen. Aluekohtaisesta valmistelutavasta huolimatta palveluverkkoa tarkastellaan koko valmistelun ajan kaupunkitasoisena kokonaisuutena. Aluekohtaisissa valmisteluissa esiin tulevat muutostarpeet ja niiden vaikutukset kootaan yhteen ennen lopullista päätöksentekoa.

Sivistyslautakunta ja kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunta käsittelevät asukasalueita koskevat mahdolliset muutosesitykset alustavasti jokaisen alueen osalta erikseen, kun asukasalueen kuuleminen on toteutettu. Aluekohtaisessa käsittelyssä lautakunnille esitetään päätöksen tekemistä mahdollisten muutosten valmistelun jatkamista. Kaikkien asukasalueiden kuulemisen jälkeen lautakunnille valmistellaan yhteenveto mahdollisista muutoksista asukasalueiden palveluiden järjestämiseksi. Lautakunnat käsittelevät asukasalueita koskevien muutosten yhtevedon tavoiteaikataulun mukaisesti kesäkuussa 2027.

Sivistystoimialan hallinnon valmistelevan suunnitelman mukaan sivistyspalveluiden järjestämistä ja toimialan palveluverkkoja koskevat muutokset käsiteltäisiin vuoden 2028 talousarvion yhteydessä toimialan lautakuntien, kaupunginhallituksen sekä kaupunginvaltuuston osalta.

Tällä menettelyllä toteutetaan valtuustoaloitteessa esitetty tavoite siitä, että asukasalueiden valmistelu ja kuuleminen toteutetaan aluekohtaisesti, mutta palveluverkon lopullista kokonaisuutta koskeva päätöksenteko perustuu kaikkien asukasalueiden valmisteluun ja niiden yhteiseen tarkasteluun.

Lisätiedot

Sivistysjohtaja Juha-Pekka Lehmus, juha-pekka.lehmus(at)lohja.fi

Esittelijä

Sivistysjohtaja, kasvu ja oppiminen Lehmus Juha-Pekka

Päätösesitys

Sivistyslautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että

1. sivistystoimialan palveluita ja palveluverkkoja koskevat kokonaisratkaisut valmistellaan ja käsitellään vuoden 2028 talousarvion valmistelun yhteydessä syksyllä 2027 siten, että päätöksenteossa voidaan huomioida kaikkien asukasalueiden kuulemisen ja valmistelun tulokset sekä niiden muodostama kokonaisuus; ja
2. valtuustoaloite katsotaan loppuun käsitellyksi.

Kaupunginvaltuusto  
Sivistyslautakunta

§ 68  
§ 137

15.06.2026  
23.09.2026

Päätös

Sivistyslautakunta päätti esityksen mukaan.

Tiedoksi

Kaupunginhallituksen esityslistalle

-----

Kaupunginvaltuusto  
Sivistyslautakunta  
Sivistyslautakunta

§ 171  
§ 122  
§ 138

20.10.2025  
26.08.2026  
23.09.2026

## **Valtuustoaloite Välkky-turvatonpan pilotointi koulukiusaamisen ehkäisemiseksi**

1428/00.01.02.01/2025

Kaupunginvaltuusto 20.10.2025 § 171

Meidän Lohjan valtuustoryhmän valtuutettu Anette Kotiranta jätti seuraavan valtuustoaloitteen, jonka olivat lisäksi allekirjoittaneet Jolkkonen Otso, Elo Stina-Maarit, Maittila Hannele, Valtonen Marsa, Ristaniemi Teija, Nybäck Satu, Vainio Anne-Mari, Kuusisto Noora, Mustalahti Anna, Méling Jani, Skaffari Laura, Alén Krista ja Liimatainen Tiina:

”Lohjalla koulukiusaaminen on vakava ja valitettavan yleinen ongelma. THL:n (2025) kouluterveyskyselyn mukaan alakouluissa 34 % ja yläkouluissa 26 % Lohjan perusopetuksen oppilaista on kokenut kiusaamista lukukauden aikana, mikä on edelleen enemmän kuin maassa keskimäärin. Jokaisella lapsella on oikeus turvalliseen oppimisympäristöön eikä yhdenkään tulisi joutua kokemaan kiusaamista, häirintää tai väkivaltaa koulussa. Lohjalla on jo tehty töitä koulukiusaamisen kitkemiseksi, mutta uusia keinoja tarvitaan.

Tänä syksynä käynnistyi neljän kunnan yhteinen Turvallisuus – Trygghet HILS -hanke, joka pyrkii vahvistamaan kiusaamista ennaltaehkäisevää työtä Lohjan perusopetuksessa. Erityisesti välitunnit ovat tutkimusten mukaan tilanteita, joissa suuri osa koulukiusaamisesta tapahtuu. Siksi meidän on syytä kohdistaa toimenpiteitä juuri koulupihan ja välituntien turvallisuuden parantamiseksi.

Ehdotan Lohjalle uutta konkreettista keinoa puuttua kiusaamiseen: turvatolpan kokeilua koulun pihalla. Turvatolppa on kirkasvärinen hälytysvalotolppa, joka asennetaan koulun pihaan. Tolpassa on hätäpainike sekä vilkkuva valolaitte. Painikkeen painaminen käynnistää näkyvän valomerkin ja lähettää välittömästi hälytyksen välituntivalvojan vastaanottimeen. Näin apu saadaan paikalle viipymättä, kun kiusaamistilanne tai muu uhkaava tilanne ilmenee. Oppilas, joka kokee kiusaamista tai on sivustakatsoja, voi helposti hälyttää aikuisen avuksi yhdellä napinpainalluksella. Tämä on merkittävää, koska usein kiusattu lapsi ei uskalla itse hakea apua. Siksi on tärkeää, että myös muut yhteisön jäsenet voivat matalalla kynnyksellä puuttua tilanteeseen. Turvatolpan näkyvä olemassaolo koulun pihalla myös viestii yhteisön sitoutumisesta puuttua kiusaamiseen ja kannustaa oppilaita pitämään huolta toisistaan. Turvatolpan käyttöönotto ei poista muiden kiusaamisen vastaisten toimien tarvetta, mutta se hoitaa oman osuutensa kiusaamisen ehkäisyssä. Tekninen hälytys on nopea apu, jonka jälkeen koulun tuttu prosessi (esim. KiVa Koulu -toimintamalli, kuraattorin tuki ym.) jatkaa tilanteen selvittämistä.

Ehdotan, että Lohjan kaupunki pilotoi turvatolppaa ainakin yhdessä

Kaupunginvaltuusto  
Sivistyslautakunta  
Sivistyslautakunta

§ 171  
§ 122  
§ 138

20.10.2025  
26.08.2026  
23.09.2026

koulussa. Pilotointiin kuuluu tolpan asentaminen koulun piha-alueelle sekä kouluyhteisön perehdyttäminen sen käyttöön. Pilottijakson jälkeen voidaan arvioida turvatolpan vaikutukset: vähentääkö se koettua kiusaamista, parantaako se oppilaiden turvallisuuden tunnetta ja helpottaako se henkilöstön puuttumista tilanteisiin. Mikäli kokemukset ovat positiivisia, niin voidaan valmistella suunnitelma turvatolppien laajemmasta käyttöönotosta Lohjan kouluissa. Tavoitteena on, että Lohja toimii edelläkävijänä kiusaamisen vastaisissa toiminnaissa ja varmistaa jokaiselle lapselle turvallisen koulutarjan.”

Lisätiedot Hallintojohtaja, Sanna Lundström, sanna.lundstrom(at)lohja.fi

Päätösesitys Valtuusto päättää

1. merkitä aloitteen saapuneeksi
2. lähettää aloitteen kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.s

Päätös Valtuusto päätti esityksen mukaan.

Tiedoksi johdon assistentti Perheentupa  
merkitään aloiteluetteloon

-----  
Sivistyslautakunta 26.08.2026 § 122

Valtuustoaloitteessa esitetään turvatolpan hankkimista koulun pihalle ja sen vaikuttavuuden pilotointia.

Valmistelun yhteydessä on selvitetty turvatolppien käyttöä ja käyttökokemuksia eri kunnissa. Turvatolppia on kokeiltu Seinäjoella, Helsingissä ja Tampereella yhteensä kuudessa koulussa. Osa käytöstä oli toimittajan rahoittamaa pilottia ja osa kunnan itse hankkimia. Osa kunnista luopui tolppien pilottijakson jälkeen ja osaan ne jäivät. Käytettävissä olevan tiedon perusteella turvatolppien vaikutuksista oppilaiden turvallisuuteen tai kiusaamisen vähentymiseen on kuitenkin vähän riippumatonta tutkimusnäyttöä. Seinäjoen pilotista tehty aineistoanalyysi perustui opettajille ja oppilaille tehtyihin kyselyihin, ja selvityksen tilaajana oli laitetoimittaja. Laajempia tai riippumattomia tutkimuksia turvatolppien vaikuttavuudesta ei ole valmistelun yhteydessä tunnistettu.

Selvityksessä todettiin myös, ettei turvatolppia ole sisällytetty osaksi kuntien kiusaamisen vastaisia ohjelmia tai toimintamalleja. Kiusaamisen ehkäiseminen ja turvallisuuden edistäminen perustuvat ensisijaisesti koulun henkilöstön aktiiviseen läsnäoloon, välituntivalvontaan, oppilashuollon palveluihin sekä koulukohtaisiin toimintamalleihin.

Turvatolppien käyttöönotto edellyttäisi lisäksi investointeja laitteisiin, ylläpitoon ja mahdollisiin palvelusopimuksiin. Käytettävissä olevan tiedon perusteella ei ole osoitettavissa, että turvatolpat parantaisivat turvallisuutta tai vähentäisivät kiusaamista siten, että niiden käyttöönotto olisi

|                    |       |            |
|--------------------|-------|------------|
| Kaupunginvaltuusto | § 171 | 20.10.2025 |
| Sivistyslautakunta | § 122 | 26.08.2026 |
| Sivistyslautakunta | § 138 | 23.09.2026 |

tarkoituksenmukaista pilotoida Lohjalla.

Pilottiin käytettävällä rahamäärällä voimme esimerkiksi kustantaa HILS-hankkeen tarjoamien koulutusten (Myönteinen toimintakulttuuri alakoulussa/yläkoulussa, Restoratiivisen työotteen koulutus) sijaiskulut noin 600 opettajalle. Lohjalla kehitetään koulujen turvallisuutta ja kiusaamisen vastaista työtä nykyisten toimintamallien, henkilöstön osaamisen sekä oppilashuollon palvelujen kautta. Tällä hetkellä ei ole perusteita ryhtyä turvatolppien käyttöönottoon.

|                 |                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-----------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Lisätiedot      | vs. perusopetusjohtaja Kimmo Malmi, kimmo.malmi(at)lohja.fi                                                                                                                                                                                               |
| Oheismateriaali | TARJOUS Välkky-turvatolppa alakouluille Paina nappia ja pidä kaverista huolta (salassapidettävä, Julkl 24.1 § 20 kohta)                                                                                                                                   |
| Esittelijä      | Sivistysjohtaja, kasvu ja oppiminen Lehmus Juha-Pekka                                                                                                                                                                                                     |
| Päätösesitys    | Sivistyslautakunta päättää<br><br>1. että annetun selvityksen perusteella Lohjan kaupunki ei hanki Välkky-turvatolppaa koulukiusaamisen ehkäisemiseksi,<br><br>2. esittää aloitteen kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle loppuun käsitellyksi. |
| Päätös          | Sivistyslautakunta päätti esityksen mukaan.                                                                                                                                                                                                               |
| Tiedoksi        | kaupunginhallituksen esitykselle                                                                                                                                                                                                                          |

Sivistyslautakunta 23.09.2026 § 138

Sivistyslautakunta on kokouksessaan 26.8.2026 § 122 käsitellyt valtuustoaloitetta ja päättänyt esittää asian edelleen kaupunginhallitukselle ja valtuustolle loppuun käsitellyksi. Kokouksen jälkeen on valmistelussa havaittu asiatekstissa oleva virhe.

Virheen korjaamisen ja asianmukaisen päätöksenteon varmistamiseksi asia tuodaan uudelleen sivistyslautakunnan käsiteltäväksi.

Valtuustoaloitteessa esitetään turvatolpan hankkimista koulun pihalle ja sen vaikuttavuuden pilotointia.

Valmistelun yhteydessä on selvitetty turvatolppien käyttöä ja käyttökokemuksia eri kunnissa. Turvatolppia on kokeiltu Seinäjoella, Helsingissä ja Tampereella yhteensä kuudessa koulussa. Osa käytöstä oli toimittajan rahoittamaa pilottia ja osa kunnan itse hankkimia. Osa kunnista luopui tolpiesta pilottijakson jälkeen ja osaan ne jäivät. Käytettävissä olevan tiedon perusteella turvatolppien vaikutuksista oppilaiden turvallisuuteen tai kiusaamisen vähentymiseen on kuitenkin vähän riippumatonta tutkimusnäyttöä. Seinäjoen pilotista tehty aineistoanalyysi perustui

Kaupunginvaltuusto  
Sivistyslautakunta  
Sivistyslautakunta

§ 171  
§ 122  
§ 138

20.10.2025  
26.08.2026  
23.09.2026

opettajille ja oppilaille tehtyihin kyselyihin, ja selvityksen tilaajana oli laitetoimittaja. Laajempia tai riippumattomia tutkimuksia turvatolppien vaikuttavuudesta ei ole valmistelun yhteydessä tunnistettu.

Selvityksessä todettiin myös, ettei turvatolppia ole sisällytetty osaksi kuntien kiusaamisen vastaisia ohjelmia tai toimintamalleja. Kiusaamisen ehkäiseminen ja turvallisuuden edistäminen perustuvat ensisijaisesti koulun henkilöstön aktiiviseen läsnäoloon, välituntivalvontaan, oppilashuollon palveluihin sekä koulukohtaisiin toimintamalleihin.

Turvatolppien käyttöönotto edellyttäisi lisäksi investointeja laitteisiin, ylläpitoon ja mahdollisiin palvelusopimuksiin. Käytettävissä olevan tiedon perusteella ei ole osoitettavissa, että turvatolpat parantaisivat turvallisuutta tai vähentäisivät kiusaamista siten, että niiden käyttöönotto olisi tarkoituksenmukaista pilotoida Lohjalla.

Pilottiin käytettävällä rahamäärällä voimme esimerkiksi kustantaa kaikille perusopetuksen opettajille (n. 400) laadukkaan veso-koulutuskokonaisuuden (2h + 2h + 2h) tai HILS-hankkeen tarjoamien koulutusten (Myönteinen toimintakulttuuri, Restoratiivisen työotteiden koulutus) sijaiskuluja. Lohjalla kehitetään koulujen turvallisuutta ja kiusaamisen vastaista työtä nykyisten toimintamallien, henkilöstön osaamisen sekä oppilashuollon palvelujen kautta. Tällä hetkellä ei ole perusteita ryhtyä turvatolppien käyttöönottoon.

|                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-----------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Lisätiedot      | vs. perusopetusjohtaja Kimmo Malmi, kimmo.malmi(at)lohja.fi                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Oheismateriaali | TARJOUS Välkky-turvatolppa alakouluille Paina nappia ja pidä kaverista huolta (salassapidettävä, JulKL 24.1 § 20 kohta)                                                                                                                                                                                         |
| Esittelijä      | Sivistysjohtaja, kasvu ja oppiminen Lehmus Juha-Pekka                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Päätösesitys    | <p>Sivistyslautakunta päättää</p> <ol style="list-style-type: none"><li>1. että annetun selvityksen perusteella Lohjan kaupunki ei hanki Välkky-turvatolppaa koulukiusaamisen ehkäisemiseksi, sekä</li><li>2. esittää aloitteen kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle loppuun käsitellyksi.</li></ol> |
| Päätös          | Sivistyslautakunta päätti esityksen mukaan.                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Poistuminen     | Vammaisneuvoston edustaja Liisa Mononen, sekä Vanhusneuvoston edustaja Katarina Kahila poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 19.05                                                                                                                                                          |
| Tiedoksi        | Kaupunginhallituksen esityslistalle                                                                                                                                                                                                                                                                             |

## Otto-oikeuden käyttäminen viranhaltijapäätöksiin

1620/00.01.01/2025

Sivistyslautakunta 23.09.2026 § 139

Kuntalain 92 §:n mukaan kunnanhallitus, kunnanhallituksen puheenjohtaja, kunnanjohtaja ja hallintosäännössä määrätty kunnan viranhaltija voivat ottaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi asian, joka on tämän lain nojalla siirretty kunnanhallituksen alaisen viranomaisen tai kunnanhallituksen jaoston toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen.

Kaupungin hallintosäännön 34 §:n mukaan asia voidaan kuntalain 92 §:n mukaisesti ottaa lautakunnan käsiteltäväksi, jollei ole ilmoitettu asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi. Asian ottamisesta lautakunnan käsiteltäväksi voi päättää lautakunnan ja sen puheenjohtajan lisäksi lautakunnan esittelijä.

Otto-oikeutta ei ole niihin päätöksiin, jotka on kuntalain 92 §:ssä rajattu otto-oikeuden ulkopuolelle. Näitä ovat lain tai asetuksen mukaiset lupa-, ilmoitus-, valvonta- tai toimitusmenettelyä koskevat asiat.

Kaupungin hallintosäännön 35 §:n mukaan lautakunnan jaoston ja lautakunnan alaisen viranhaltijan on ilmoitettava lautakunnalle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä lukuun ottamatta sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista kaupunginhallitus tai lautakunta on ilmoittanut, ettei se käytä otto-oikeuttaan. Ilmoitus on tehtävä neljän päivän kuluessa pöytäkirjan tarkastamisesta. Jos pöytäkirjaa ei tarkasteta, määräaika lasketaan pöytäkirjan allekirjoittamisesta. Ilmoitus tehdään sähköisesti kaupunginhallituksen ja lautakunnan määräämille henkilöille. Kaupunginhallitus tai lautakunta voi erikseen tehdä päätöksen siitä, millaisia viranhaltijapäätöksiä tai alemman toimielimen päätöksiä ei tarvitse ilmoittaa mahdollisen otto-oikeuden käyttöä varten.

Lisätiedot Sivistysjohtaja Juha-Pekka Lehmus, juha-pekka.lehmus(at)lohja.fi

Oheismateriaali - Viranhaltijapäätökset ajalta 20.8.2026-16.9.2026  
- Sivistysjohtajan päätökset ajalla 20.8.2026-16.9.2026 (vain tiedoksi, kaupunginhallituksella otto-oikeus)

Esittelijä Sivistysjohtaja, kasvu ja oppiminen Lehmus Juha-Pekka

Päätösesitys Sivistyslautakunta päättää merkitä edellä esitetyt viranhaltijoiden päätökset tiedoksi ja todeta, ettei lautakunta käytä tehtyjen päätösten osalta otto-oikeuttaan.

Päätös Sivistyslautakunta päätti esityksen mukaan.

-----

**Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 125, § 126, § 127, § 128, § 129, § 130, § 131, § 132, § 133, § 134, § 135, § 136, § 137, § 138, § 139**

### **Muutoksenhakukielto**

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain (410/2015) 136 §:n mukaan hakea muutosta.